

In the presence of all three; he acquires it   במעמד שלשתן קנה –

OVERVIEW

תוספות instructs us regarding the laws of מעמ"ש how they pertain to a gentile.

אומר רבינו תם דלא תקינו מעמד שלשתן בעובד כוכבים -

states that the חכמים did not institute מעמ"ש by a gentile. explains תוספות -

אם הנפקד או הלוח עובד כוכבים ואמר ליה ישראל תנהו לישראל אחר לא קנה -

If the מפקיד or the לוח was a gentile and the ישראל (who is the מפקיד or the לוח) told the gentile, 'give the פקדון or pay the loan to another ישראל', the ישראל does not acquire the פקדון or the לוח. The reason is -

כיון דאפילו אמר לו זכי לא קנה כיון דאין זכיה לעובד כוכבים¹ הוא הדין במעמד ג' לא קנה² -

For since even if the ישראל told the gentile 'acquire it for the ישראל', the ישראל would not acquire it, for there is no 'זכיה' for a עכו"ם, the same rule applies by מעמ"ש that the ישראל is not קונה. תוספות continues with a different case of מעמ"ש -

ואם המקבל עובד כוכבים ואמר ישראל לישראל תנהו לפלוני עובד כוכבים -

And if the intended recipient is an עכו"ם and one ישראל (the מלוח or the מפקיד) told another ישראל (the לוח or the נפקד), 'give it to that עכו"ם', the rule is that -

כל זמן שאינו חוזר בו יתן אפילו אמר ליה בלא מעמד ג' -

As long as the giver does not retract, the נפקד/לוח should give it to the עכו"ם, even if he was told not מעמ"ש -

אבל אם חוזר בו לא יתן לעובד כוכבים אפילו אם אמר לו במעמד ג' -

However if he retracts, the נפקד/לוח should not give it to the עכו"ם even if he told him to give it to the מעמ"ש -

אם לא שאינו יכול להשמט מן העובד כוכבים -

Unless he cannot evade the עכו"ם who insists that he give it to him.

ואם הנותן עובד כוכבים נראה³ דקנה -

And if the benefactor is a gentile (and he told one ישראל [the נפקד or the לוח] to give it to another ישראל), it seems to תוספות that the ישראל is קונה. The reason is -

דאם ממונו של ישראל⁴ הפקיעו על ידי מעמד ג' דהוי הלכתא בלא טעמא -

For if the חכמים extracted the money of a ישראל through מעמ"ש which is a הלכתא בלא טעמא -

¹ See עבא, עבא, עבא. The עכו"ם has no שליחות; therefore he can have no זכיה. See 'Thinking it over' # 1.

² The rule of מעמ"ש is an extension of the rule of זכיה, where a third party acquires something for the recipient at the behest of the benefactor. If the third party is not capable of acquisition then he is certainly not capable of מעמ"ש.

³ See 'Thinking it over' # 2.

⁴ The ממונו of the מלוח/מפקיד is being transferred away from him to the recipient.

כל שכן ממון העובד כוכבים –

עכו"ם can extract the money of an **עכו"ם**. Certainly the חכמים

offers another explanation for this last case:

ועוד⁵ דבדיניהם דיינינן ליה שאמרינן לו לעובד כוכבים כך דינכם –

And furthermore we judge them by their laws, for we tell the **עכו"ם**, 'this is your law', you also rule that the transfer (of מעמ"ש) is effective -

כדאמרינן בהגוזל בתרא (בבא קמא קיג,ב):⁶

As the גמרא states in בתרא בהגוזל בתרא.

SUMMARY

In the case of מעמ"ש with a gentile if he is the נפקד or לווה it is not effective, if he is the receiver one may give it to him if the benefactor does not retract and one should not give it to him (if he can get away with it) if the benefactor retracts (regardless if it was במע"ש), if the **עכו"ם** is the benefactor then it is במע"ש.

THINKING IT OVER

1. קנין מעמ"ש, since זכי is not effective by an **עכו"ם**,⁷ Why is it then that מעמ"ש is effective even בע"כ of the נפקד/לווה, since זכי is not effective בע"כ of the נפקד/לווה?⁸

2. Why is it that in the first two cases (where the **עכו"ם** is the recipient or the middle man) תוספות is certain what the ruling is; however in the last case (where the **עכו"ם** is the benefactor) תוספות merely says 'ונראה',⁹ meaning there is some room for doubt?¹⁰

⁵ Even if one were to question this כ"ש of תוספות (see footnote # 10), there is another reason why it is effective.

⁶ The גמרא there reads: בדיני כנענים, בדיני זכיהו ואמור לו כך דינינו, זכיהו ואמור לו כך דינכם. See רש"ש (here).

⁷ See footnote # 1.

⁸ See קרבן נתנאל (על הרא"ש) אות ק.

⁹ See footnote # 3.

¹⁰ See 58. א"מ and בל"י אות שטו.